

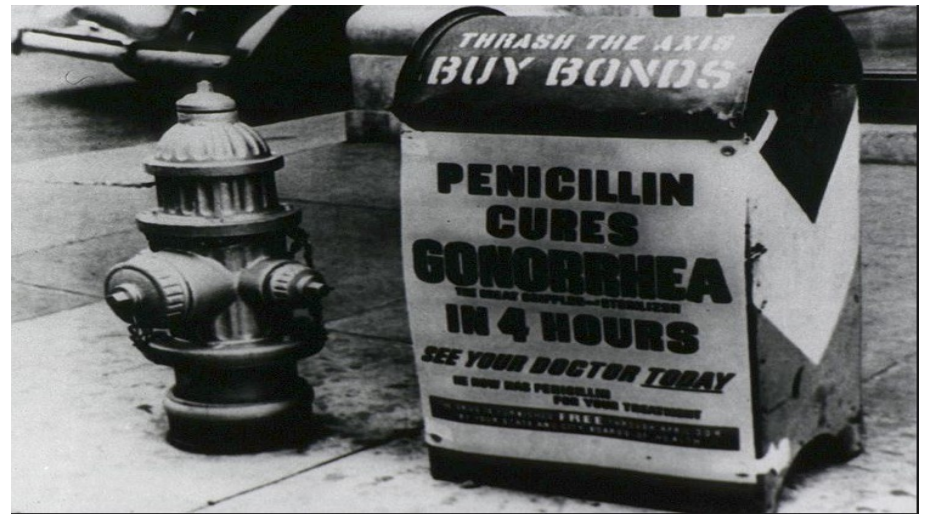
Antibiyotik Direnci Farkındalığı ve Akılcı Antibiyotik Kullanımı

Dr. Fatma Aybala Altay
Lokman Hekim Üniversitesi Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji ABD
IV. Uygulamalı Yara Bakım Kursu,
İstanbul, 29.01.2022

- Tarih boyunca enfeksiyon hastalıkları insanlık için büyük bir tehdit oldu.
- Gerek salgınlar, gerekse endemik enfeksiyonlar insanların hayatının sonlanmasında ya da kökten değişmesinde başka bütün nedenlerden fazla rol oynadılar.
- Medeniyetler yıkıldı, ordular kaybedildi.

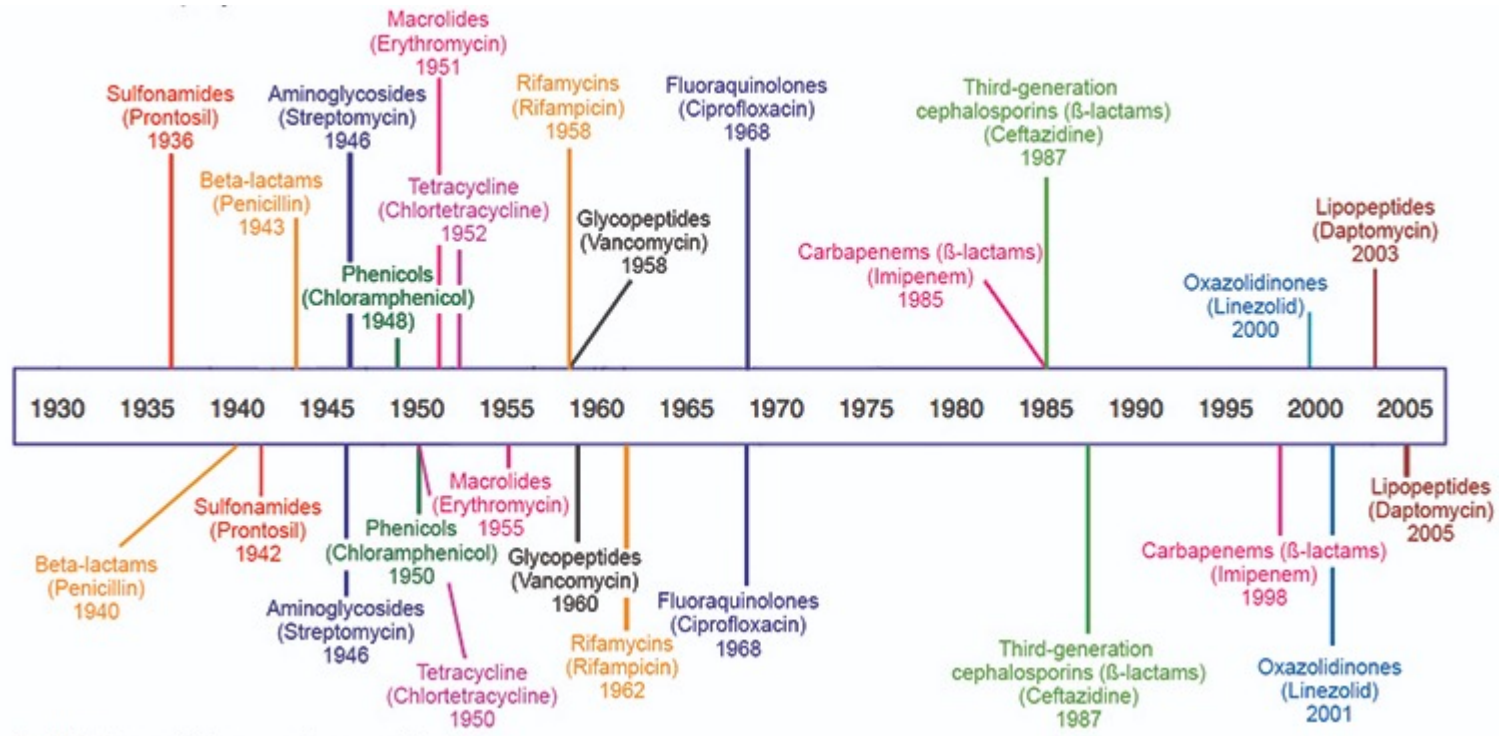
- 1928: Penisilinin keşfi.
- 1930'lar: Sülfonamidlerin ilk antibiyotik ilaçlar olarak kullanıma girmesi.
- 1945: Penisilin saflaştırıldı ve antibiyotiklerin altın çağı başladı.

Thanks to PENICILLIN
...He Will Come Home!

Antibiyotiklerin Altın Çağı

- 20. yüzyılın ortalarından itibaren birkaç dekat boyunca veba,sifilis,tüberküloz, kolera, tifo, gonore antibiyotiklerle kolayca tedavi edilir hale geldi.
- Rüya kısa sürdü!
- Bir antibiyotiğin geliştirilmesi 10-12 yılı buluyor.
- Irmak kurumaya başladı.

- 2019 yılında DSÖ, öncelikli patojenler için üretilmiş 32 ilaç bildirdi.
- Bunların yalnızca 6'sı yeni ilaç.
- Her gelişmişlik düzeyinde ülke için antibiyotiğe erişim güçlüğü mevcut.

- Antimikrobiyal direnci küresel çapta bir sağlık tehdidi.
- WHO, antimikrobiyal direncini insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük 10 halk sağlığı tehdidi arasında belirtmektedir.
- Mortalite ve morbidite yanısıra, uzamış hastane yatışları, daha pahalı tedavilere ihtiyaç olması, işgücü kaybı, maddi külfetler...
- Antibiyotikler olmadan modern tıbbi tedaviler (büyük cerrahiler, kemoterapiler, immün modölatör tedaviler) başarısızlığa mahkum.

Antibiyotik direnci nasıl çıkar ve yayılır?

- Zaman içinde doğal olarak gelişen bir süreç.
- Genellikle genetik mekanizmalar üzerinden olur.
- Dirençli mikroorganizmalar insanlar, hayvanlar, bitkiler , hava, su ve toprakta bulunur.
- İnsandan insana ya da
- İnsanlar ve hayvanlar arasında (örneğin: hayvansal kaynaklı besinler yoluyla) yayılır.

Antibiyotik direnci nasıl çıkar ve yayılır?

- En çok antibiyotiklerin yanlış ya da fazla kullanımı,
- Temiz suya, sanitasyon ve hijyen imkanlarına ulaşma zorluğu,
- Hastaneler ve çiftliklerde enfeksiyon kontrolünde yetersizlik,
- Uygun ilaçlara , uygun tanıya, uygun aşılarla erişim zorluğu,
- Farkındalık ve bilgi eksikliği,
- Uygun olmayan mevzuat.

Antibiyotik direnci nasıl gelişir?

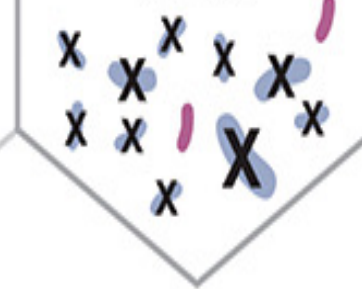
1.

Pek çok bakteri.
Çok azı dirençli.

2.

Antibiyotikler hastalık yapan duyarlı bakterileri ve florayı öldürür.

3.

Dirençli bakteriler üreme ve ortamda baskın hale gelme fırsatı bulur.

4.

Bazı bakteriler dirençlerini diğerlerine de aktarır.

Antibiyotik Direnci Nasıl Yayılır?

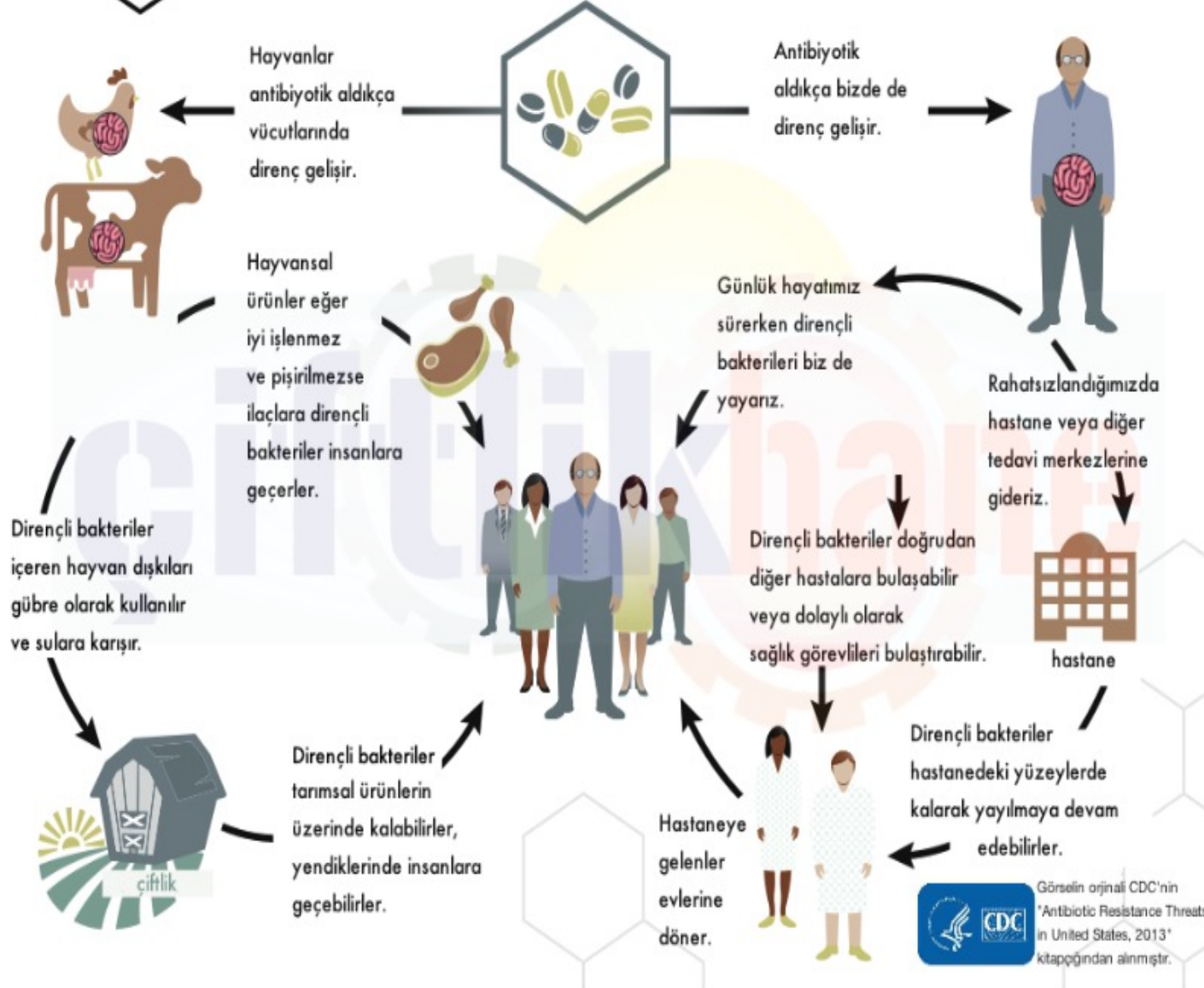
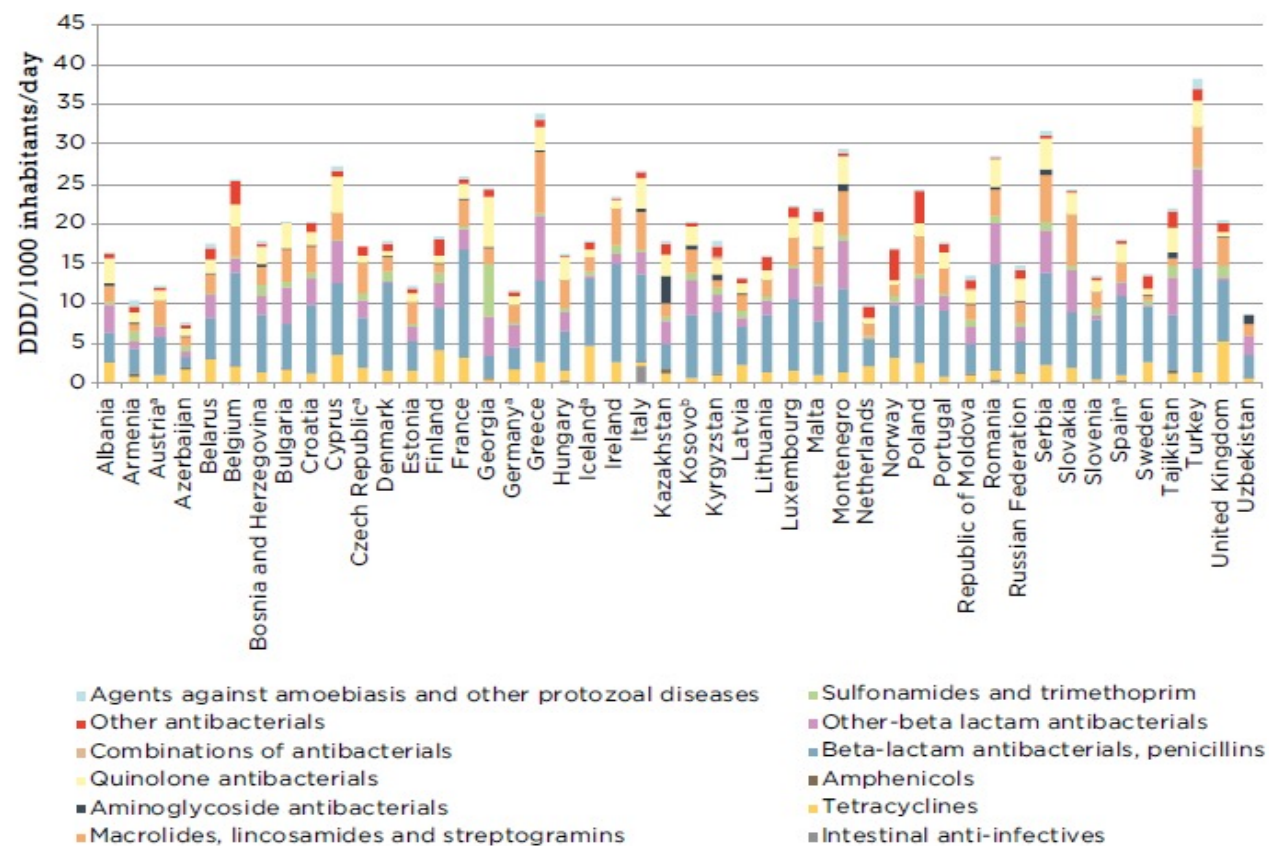
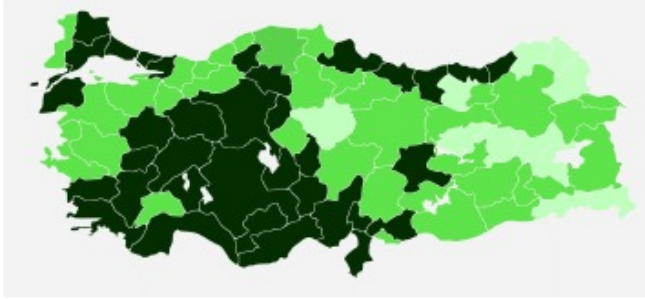

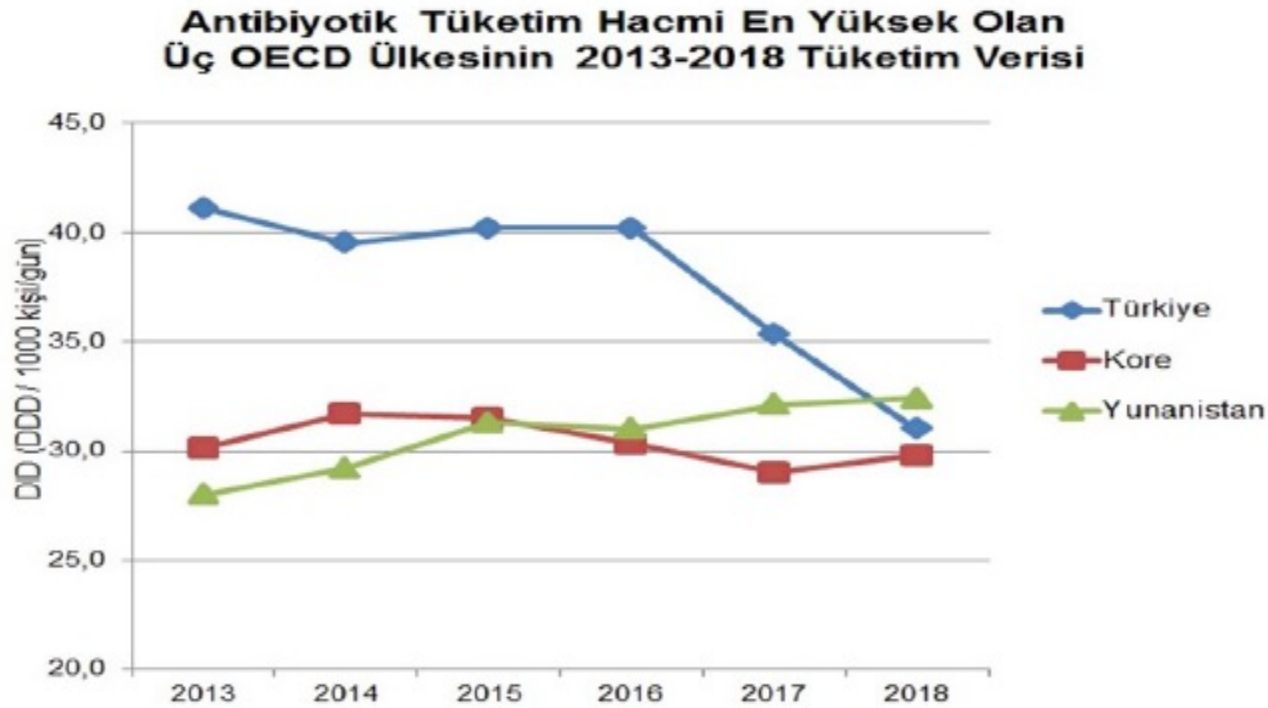
Fig. 4.6 Consumption of antibiotics (DDD per 1000 inhabitants per day) by pharmacological subgroup in 45 countries and Kosovo³ of the European Region, 2015

ULUSAL ANTİBAKTERİYEL İLAÇ TÜKETİM SÜRVEYANSI – 2018

- Türkiye’de 2018 yılında sistemik olarak tüketilen antimikrobiyal ilaçların toplam tüketim değeri 35,79 DID.(30,96 sistemik antibakteriyeller)

EVALUATION OF ANTIBIOTIC CONSUMPTION OF POPULATION AND ANTIBIOTIC PRESCRIBING PRACTICES IN PRIMARY HEALTH CARE SERVICES IN TURKEY IN COMPARISON TO OECD COUNTRIES

Selda EMRE AYDINGÖZ, Karl Michael LUX

Sağlık Bilimleri Dergisi (Journal of Health Sciences) 2021 ; 30 (1)

Birinci basamakta:

- Antibiyotik içeren reçete oranı: %24,97

- Tüm ilaç kalem ve kutu sayılarının %7,43'ini ve %4,87'si antibiyotikler.

- Antibiyotik kalemlerinin %37.47'si amoksisilin klavulanat.

- **Yaygın enfeksiyonlar için sahip olduğumuz etkili antibiyotikler gitgide azalmakta.**
- İYE 'da *E. coli* için siprofloksasin direnci 8.4% to 92.9% , *Klebsiella spp.* için 4.1%- 79.4% (GLASS).
- *Klebsiella pneumoniae* 'de karbapenem direnci her yerde yayılmış durumda, bazı yerlerde %50.
- Enterobacteriaceae arasında kolistin direnci yayılıyor.
- MRSA enfeksiyonu, duyarlı stafilokoklara göre insanların ölüm oranını %64 arttırıyor.
- Gonore, sıtma, tuberkülozda ciddi antibiyotik direnci sorunu var.

- 2015 Mayıs

- Farkındalığı arttırmak
- Sürveyans ve araştırmaları güçlendirmek,
- Enfeksiyon gelişimini önlemek
- Antibiyotik kullanımını optimize etmek
- Antibiyotik direnciyle mücadelede sürdürülebilir kaynak sağlamak

Dünyada...

WORLD ANTIBIOTIC AWARENESS WEEK
16-22 November 2015

#AntibioticResistance

For more information and to learn more about how you can support the campaign visit www.who.int/drugresistance or contact waaw@who.int

 twitter.com/WHO facebook.com/WHO

18 KASIM 2011

**AVRUPA
ANTİBİYOTİK
FARKINDALIK GÜNÜ**

A European Health Initiative

Türkiye’de

- 18-24 Kasım Antibiyotik Farkındalık Haftası

AKILCI İLAÇ KULLANIMI ULUSAL EYLEM PLANI 2014-2017

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

ULUSAL ANTİMİKROBİYAL DİRENÇ SÜRVEYANS SİSTEMİ
2013 YILLIK RAPORU

Ankara, 2015

İLACIM NE EKSİK NE FAZLA!

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İLAÇ VE
TIBBİ CİHAZ KURUMU

**6. AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI
VE FARKINDALIK SEMPOZYUMU**

18 KASIM 2021

İLACIM NE EKSİK NE FAZLA!

AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI VE FARKINDALIK SEMPOZYUMU

AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI VE FARKINDALIK SEMPOZYUMU

AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI VE FARKINDALIK SEMPOZYUMU

AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI VE FARKINDALIK SEMPOZYUMU

AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI VE FARKINDALIK SEMPOZYUMU

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

- Akılcı İlaç Kullanımı tanımı ilk defa 1985 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılmıştır.
- Kişilerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre; **uygun ilacı, uygun süre ve dozda, en düşük fiyata ve kolayca** sağlayabilmeleri olarak tanımlanmaktadır.

Conference of Experts on the Rational Use of Drugs, World Health Organization, Nairobi, Kenya, WHO/CONRAD/WP/RI, (25-29.12.1985).

SORUMLULUK SAHİBİ TARAFLAR

- Hekim
- Eczacı
- Hemşire
- Diğer sağlık personeli
- Hasta/ hasta yakını
- Üretici
- Düzenleyici Otorite
- Diğer (Medya, Akademi vb.)

Antibakteriyellerin doğru kullanılması

- Gerektiği durumlarda,
- Hastanın bireysel özellikleri göz önünde bulundurularak,
- Doğru antibakteriyel ile ,
- Uygun süre ve dozda kullanılmasını kapsar.

Antibiyotiklerin yanlış/gereksiz kullanımı

- Hastaların tedaviye uyuncunun azalmasına,
- İlaç etkileşimlerine,
- Bazı ilaçlara karşı direnç gelişmesine,
- Hastalıkların tekrarlamasına ya da uzamasına,
- Advers olay görülme sıklığının artmasına,
- Tedavi maliyetlerinin artmasına neden olur

Hekiminiz reçete
etmedikçe ilaç
kullanmayın
**Hekiminize size
herhangi bir
ilaç yazması için
ısrar etmeyin**

Sağlığın Geliştirilmesi
Genel Müdürlüğü

/sbsggm

Hastanelerde günlük hekimlik pratiđi için öneriler:

- El yıkama, temas ve sıkı temas önlemlerine uyunuz.
- Drene ettiđiniz abse materyalini çöpe deđil mikrobiyoloji laboratuvarına gönderiniz.
- Enfeksiyondan şüphelendiğinizde ilgili bölgeden kültür alarak antibiyotik başlayınız.
- Antibiyotik kullanım doz ve sürelerini rehberlere göre planlayınız.

www.akilciilac.gov.tr

- Teşekkürler...